

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 34/06-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. mája 2006 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť O. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. K. J., Š., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Krajským súdom v Bratislave v konaní sp. zn. 19 O 19401/91, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo O. K. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 19 O 19401/91 v období po 17. marci 1993 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje v konaní sp. zn. 19 O 19401/91 konať bez zbytočných priet'ahov.

3. O. K. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť O. K. trovy právneho zastúpenia v sume 5 302 Sk (slovom päťtisíctristodva slovenských korún) na účet právneho zástupcu JUDr. K. J. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 30. decembra 2005 doručená s'ťažnosť O. K., B. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. K. J., Š., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní sp. zn. 19 O 19401/91.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 34/06-9 z 18. januára 2006 prijal s'ťažnosť s'ťažovateľa na ďalšie konanie.

Predsedníčka krajského súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá jej bola doručená 20. marca 2006, vyjadrila, že krajský súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právny zástupca s'ťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 28. marca 2006 oznámil, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že 11. novembra 1991 podal ako žiadateľ arbitrážnu žiadosť proti odporcovi v majetkovom spore. Mestský súd v Bratislave (ďalej len „mestský súd“) rozsudkom sp. zn. 19 O 19401/91 z 2. apríla 1993 zaviazal odporcu uhradiť sťažovateľovi určenú finančnú sumu a trovy konania. Odporca podal proti tomuto rozsudku odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 3 Obo 158/93 z 25. novembra 1993 pripustil čiastočné späťvzatie návrhu, pričom v časti rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Mestský súd rozsudkom sp. zn. 19 O 19401/91 z 2. októbra 1995 návrh sťažovateľa zamietol a zaviazal ho uhradiť odporcovi trovy konania. Sťažovateľ podal 16. novembra 1995 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Obo 3/96-92 z 29. februára 1996 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie prejednanie.

Krajský súd rozsudkom č. k. 19 O 19401/91-118 z 28. mája 1998 zaviazal odporcu uhradiť sťažovateľovi určenú finančnú sumu, vo zvyšnej časti návrh odmietol a sťažovateľa zaviazal uhradiť odporcovi trovy konania. Sťažovateľ podal proti tomuto rozsudku 4. augusta 1998 odvolanie.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Obo 33/99 zo 16. apríla 1999 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd uznesením č. k. 19 O 19401/91-142 z 18. februára 2000 ustanovil vo veci súdneho znalca za účelom vypracovania znaleckého posudku. Napriek vypracovanému znaleckému posudku a ďalšiemu doplneniu dôkazov krajský súd v danej veci ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol.

Sťažovateľ podal predsedníčke krajského súdu 5. júna 2001 sťažnosť na postup súdu, ktorý sa mu javil ako prieťahy v konaní. „*Zo strany predsedníčky Krajského súdu*

v Bratislave prišlo k nepochopeniu uvedeného zámeru navrhovateľovho listu z 5. 6. 2001, posúdila ho ako žiadosť o urýchlené ukončenie sporu, čo vzhľadom na obsah jej listu zo 16. 7. 2001 odmietla ako neprípustné“.

Sťažovateľ sa preto písomným podaním z 30. novembra 2003 (sťažnosť na prietahy v súdnom konaní) obrátil na verejného ochrancu práv. Verejný ochranca práv v odpovedi z 31. marca 2004 uviedol, že predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení konštatovala prietahy v konaní, pretože od posledného pojednávania 20. apríla 2002 sa v danej veci nekonalo.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní sp. zn. 19 O 19401/91 a prikázal krajskému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietahov. Zároveň sťažovateľ požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou zo 14. marca 2006 požiadal predsedníčku krajského súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadrila k sťažnosti sťažovateľa. Predsedníčka krajského súdu sa v stanovisku doručenom ústavnému súdu 13. apríla 2006 vyjadrila, že predmetná vec bola opatrením predsedu krajského súdu pridelená konajúcemu sudcovi v roku 2001. *„Od tejto doby sa vo veci koná tak rýchlo, ako je to možné z objektívnych dôvodov, vzhľadom na vysoký počet pridelených vecí“.* Predsedníčka krajského súdu zároveň uviedla, že zákonný sudca nariadil v danej veci termín pojednávania na 7. jún 2006.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedníčky krajského súdu, ako aj podrobného preštudovania spisu krajského súdu sp. zn. 19 O 19401/91 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľ doručil 11. novembra 1991 Krajskej štátnej arbitráži v Bratislave (ďalej len „krajská štátna arbitráž“) žiadosť týkajúcu sa uhradenia faktúry za dodané práce od odporcu. Krajská štátna arbitráž vyzvala pokynom z 20. novembra 1991 odporcu o predloženie oprávnenia na podnikateľskú činnosť. Odporca doručil krajskej štátnej arbitráži požadované oprávnenie 26. novembra 1991.

Krajská štátna arbitráž postúpila rozhodnutím sp. zn. 14046/91-Ha z 2. decembra 1991 žiadosť sťažovateľa Štátnej arbitráži pre mesto B. (ďalej len „štátna arbitráž“) z dôvodu miestnej príslušnosti. Štátna arbitráž vyzvala sťažovateľa prípisom z 19. decembra 1991 na úhradu arbitrážneho poplatku. Sťažovateľ doručil potvrdenie o úhrade požadovaného poplatku 30. decembra 1991.

Mestský súd nariadil 1. júna 1992 termín pojednávania na 11. jún 1992. Na pojednávaní 11. júna 1992 vypovedali účastníci konania a pojednávanie bolo uznesením odročené na 25. jún 1992. Na pojednávaní 25. júna 1992 bolo vykonané ďalšie dokazovanie vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom ďalšieho dokazovania.

Následne mestský súd nariadil 7. januára 1993 termín pojednávania na 21. január 1993. Na pojednávaní 21. januára 1993 bolo vykonané ďalšie dokazovanie a pojednávanie bolo uznesením odročené na 2. február 1993.

Na pojednávaní 2. februára 1993 bolo zistené, že odporca a jeho právny zástupca sa bez ospravedlnenia nedostavili, vypovedal sťažovateľ, bolo vykonané ďalšie dokazovanie

vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 19. február 1993 s tým, že odporca bude predvolaný pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty.

Mestský súd prípisom oznámil účastníkom konania zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 19. február 1993 a 16. marca 1993 nariadil termín pojednávania na 30. marec 1993. Na pojednávaní 30. marca 1993 bolo vykonané ďalšie dokazovanie vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 2. apríl 1993.

Na pojednávaní 2. apríla 1993 bol vyhlásený rozsudok č. k. 19 O 19401/91-35, ktorým súd zaviazal odporcu uhradiť určenú sumu, pričom vo zvyšnej časti bol návrh sťažovateľa zamietnutý. Odporca doručil mestskému súdu 6. júla 1993 odvolanie proti predmetnému rozsudku s tým, že odôvodnenie odvolania doručí súdu prostredníctvom právneho zástupcu v lehote 10 dní.

Mestský súd vydal 8. júla 1993 pokyn na doručenie odvolania odporcu sťažovateľovi na vyjadrenie v určenej lehote a vyzval odporcu na úhradu súdneho poplatku za podané odvolanie. Sťažovateľ doručil mestskému súdu 21. júla 1993 vyjadrenie k odvolaniu odporcu. Mestský súd vydal 23. augusta 1993 pokyn na zaslanie spisu najvyššiemu súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Najvyšší súd nariadil 2. novembra 1993 termín pojednávania na 25. november 1993, pričom prípisom z 12. októbra 1993 vyzval odporcu na doplnenie dôvodov odvolania zo 6. júla 1993. Sťažovateľ doručil najvyššiemu súdu 18. novembra 1993 vyjadrenie k predmetu konania a odporca doručil najvyššiemu súdu doplnenie dôvodov odvolania 26. októbra 1993. Na pojednávaní 25. novembra 1993 najvyšší súd uznesením č. k. 3 Obo 158/93-54 pripustil čiastočné späťvzatie návrhu zo strany sťažovateľa, v tejto časti rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a konanie zastavil, pričom v ostatnej (napadnutej) časti rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol mestskému súdu vrátený 30. decembra 1993.

Mestský súd vydal 19. januára 1994 pokyn na doručenie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom konania. Mestský súd uznesením č. k. 19 O 19401/91-59 z 2. mája 1994 ustanovil znalca z odboru spracovania dreva za účelom vypracovania znaleckého posudku. Poverený súdny znalec doručil mestskému súdu 5. septembra 1994 vyúčtovanie za vypracovanie znaleckého posudku. Podľa úradného záznamu mestského súdu z 19. októbra 1994 sťažovateľ prevzal v uvedený deň znalecký posudok s tým, že v lehote 10 dní sa k nemu vyjadrí.

Mestský súd zaslal prípisom z 24. októbra 1994 odporcovi znalecký posudok na vyjadrenie v určenej lehote. Sťažovateľ doručil mestskému súdu 8. novembra 1994 vyjadrenie k znaleckému posudku. Mestský súd vydal 23. novembra 1994 pokyn na doručenie prípisu poverenému súdnemu znalcovi, aby v určenej lehote doplnil znalecký posudok.

Mestský súd vydal 2. marca 1995 pokyn na doručenie urgencie súdnemu znalcovi za účelom doplnenia znaleckého posudku. Mestský súd nariadil 20. marca 1995 termín pojednávania na 15. máj 1995. Z dôvodu mimoriadnych technických príčin v mieste pojednávania (č. l. 74 spisu) bolo pojednávanie určené na 15. máj 1995 uznesením odročené na neurčito.

Mestský súd nariadil 22. augusta 1995 termín pojednávania na 2. október 1995. Na pojednávaní 2. októbra 1995 bolo vykonané ďalšie dokazovanie vo veci a mestský súd rozsudkom č. k. 19 O 19401/91-82 návrh sťažovateľa zamietol a zaviazal ho uhradiť na účet právneho zástupcu odporcu určenú finančnú sumu.

Sťažovateľ doručil prostredníctvom právneho zástupcu mestskému súdu 21. novembra 1995 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Mestský súd vydal 24. novembra 1995 pokyn na doručenie prípisu sťažovateľovi na úhradu súdneho poplatku za podané odvolanie a doručenie odvolania odporcovi na vyjadrenie.

Mestský súd uznesením sp. zn. 19 O 19401/91 z 5. decembra 1995 zrušil uznesenie sp. zn. 19 O 19401-91 z 24. novembra 1995 týkajúceho sa vyrubenia výšky poplatku za podanie odvolania. Sťažovateľ doručil mestskému súdu 13. decembra 1995 súdny poplatok za podané odvolanie. Posudzovaný spis bol najvyššiemu súdu doručený 5. januára 1996 za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Obo 3/96-92 z 29. februára 1996 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol mestskému súdu vrátený 4. apríla 1996. Mestskému súdu bol 21. októbra 1996 doručený prípis Obvodného súdu Bratislava 3 (ďalej len „obvodný súd“) s výzvou na vyjadrenie, či bolo posudzované konanie skončené. Vyjadrenie mestského súdu bolo obvodnému súdu vypravené 24. októbra 1996.

Mestský súd vydal 19. apríla 1996 pokyn na doručenie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom konania. Mestskému súdu boli 17. apríla 1996, 16. mája 1996 a 21. augusta 1996 doručené prípisy obvodného súdu s výzvou na vyjadrenie, či bolo posudzované konanie skončené. Mestský súd prípismi z 26. apríla 1996, 17. mája 1996 a 9. septembra 1996 zaslal obvodnému súdu oznámenie o stave predmetného konania.

Krajský súd (predtým mestský súd) uznesením sp. zn. 19 O 19401/91 z 21. januára 1997 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 19 O 19401/91 z 18. februára 1997 priznal poverenému súdnemu znalcovi znalečné. Podľa úradného záznamu krajského súdu zo 7. apríla 1997 poverený súdny znalec prevzal v uvedený deň uznesenie o priznaní znalečného. Poverený súdny znalec doručil 25. apríla 1997 odvolanie proti priznanému znalečnému. Krajský súd vydal 14. mája 1997 pokyn na doručenie spisu najvyššiemu súdu. Spis bol najvyššiemu súdu doručený 26. júna 1997.

Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Obo 154/97-107 z 28. novembra 1997 potvrdil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu v spojení s opravným uznesením o priznaní znalečného. Spis bol krajskému súdu vrátený 18. decembra 1997. Krajský súd vydal 16. januára 1998 pokyn na doručenie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom konania.

Krajskému súdu bol 6. februára 1998 doručený prípis Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“), či bolo posudzované konanie skončené. Krajský súd nariadil 18. marca 1998 termín pojednávania na 6. apríl 1998. Pojednávanie 6. apríla 1998 bolo pre neúčast' odporcu (nevykázané doručenie predvolania na pojednávanie) uznesením odročené na 4. máj 1998. Pojednávanie 4. mája 1998 bolo pre neúčast' účastníkov konania (sťažovateľ telefonicky ospravedlnil svoju neúčast', odporca nemal vykázané doručenie predvolania na pojednávanie) uznesením odročené na 25. máj 1998.

Krajskému súdu bol 15. mája 1998 doručený prípis okresného súdu, či bolo posudzované konanie skončené a žiadosť o zapožičanie spisu. Na pojednávaní 25. mája 1998 súd vykonal ďalšie dokazovanie vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 28. máj 1998 za účelom vyhlásenia rozsudku. Krajský súd rozsudkom č. k. 19 O 19401/91-118 z 28. mája 1998 zaviazal odporcu uhradiť sťažovateľovi určenú finančnú sumu a vo zvyšku návrh sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ a odporca doručili krajskému súdu 10. augusta 1998 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Krajský súd vydal 24. septembra 1998 pokyn na doručenie odvolania odporcu právneho zástupcovi sťažovateľa a zároveň vyzval odporcu, aby v určenej lehote doplnil dôvody odvolania. Právny zástupca odporcu doručil krajskému súdu 13. októbra 1998 doplnenie odvolania.

Krajský súd vydal 12. januára 1999 pokyn na predloženie spisu najvyššiemu súdu. Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Obo 33/99-129 zo 16. apríla 1999 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol krajskému súdu vrátený 24. mája 1999. Krajský súd vydal 8. júna 1999 pokyn na doručenie uznesenia najvyššieho súdu účastníkom konania a 24. augusta 1999 nariadil termín pojednávania na 13. september 1999.

Sťažovateľ doručil krajskému súdu 7. septembra 1999 žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu liečebného pobytu jeho právneho zástupcu v určenom termíne. Pojednávanie 13. septembra 1999 bolo uznesením odročené na 18. október 1999. Na pojednávaní 18. októbra 1999 boli vypočutí účastníci konania a súd uznesením nariadil

znalecké dokazovanie týkajúce sa predmetu konania. Sťažovateľ doručil krajskému súdu 18. novembra 1999 vyjadrenie k ďalšiemu znaleckému dokazovaniu. Krajskému súdu bol 13. januára 2000 doručený prípis okresného súdu, či bolo posudzované konanie skončené a žiadosť o zapožičanie spisu. Krajský súd prípisom z 18. januára 2000 zaslal okresnému súdu oznámenie o stave predmetného konania.

Krajský súd uznesením č. k. 19 O 19401/91-142 z 18. februára 2000 určil súdneho znalca pre vypracovanie znaleckého posudku v určenej lehote. Krajský súd vydal 12. apríla 2000 pokyn na uloženie spisu na lehotu do 30. júna 2000 a jeho následné predloženie zákonnej sudkyňi. Krajský súd vydal 18. júla 2000 pokyn na doručenie prípisu poverenému súdnemu znalcovi. Podľa úradného záznamu krajského súdu z 9. augusta 2000 sa v uvedený deň na súd dostavil poverený súdny znalec.

Krajskému súdu boli 19. a 20. októbra 2000 doručené prípisy okresného súdu s výzvou na vyjadrenie, či bolo posudzované konanie skončené. Krajský súd prípismi z 20. a 23. októbra 2000 zaslal okresnému súdu oznámenie o stave predmetného konania. Krajský súd vydal 7. novembra 2000 pokyn na uloženie spisu v lehote do 30. novembra 2000 a jeho následné predloženie zákonnému sudcovi.

Krajský súd vydal 5. decembra 2001 pokyn na doručenie urgencie poverenému súdnemu znalcovi za účelom predloženia znaleckého posudku pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Poverený súdny znalec doručil spis a vyjadrenie k predmetu konania krajskému súdu 13. decembra 2001. Krajský súd nariadil 19. decembra 2001 termín pojednávania na 21. január 2002. Podľa úradného záznamu krajského súdu zo 14. januára 2002 právny zástupca sťažovateľa nahliadol v uvedený deň do posudzovaného spisu.

Podľa úradného záznamu krajského súdu z 21. januára 2002 bolo pojednávanie stanovené na tento deň preložené na 26. február 2002 z dôvodu neprítomnosti zákonnej sudkyne (ošetrenie člena rodiny). Pojednávanie určené na 26. február 2002 bolo odročené na 8. marec 2002 „z rodinných dôvodov týkajúcich sa sudkyne“. Na pojednávaní 8. marca

2002 krajský súd vykonal ďalšie dokazovanie v danej veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 12. apríl 2002.

Podľa úradného záznamu krajského súdu z 25. marca 2002 právny zástupca sťažovateľa nahliadol v uvedený deň do posudzovaného spisu a 5. apríla 2002 nahliadol odporca do uvedeného spisu. Na pojednávaní 12. apríla 2002 súd oboznámil účastníkov konania s písomnou výpoveďou svedka, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní vopred ospravedlnil zo zdravotných dôvodov a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom predvolania ďalších svedkov.

Krajský súd vydal 5. apríla 2004 pokyn na zaslanie prípisov sťažovateľovi a odporcovi za účelom špecifikácie predmetu konania. Sťažovateľ doručil krajskému súdu 30. apríla 2004 odpoveď s prílohami na uvedený prípis. Krajský súd vydal 15. júna 2004 pokyn na doručenie urgencie odporcovi týkajúcej sa prípisu z 5. apríla 2004. Odporca doručil krajskému súdu 12. júla 2004 vyjadrenie k predmetu konania.

Krajský súd vydal 25. mája 2005 pokyn na doručenie žiadosti o výsluch svedka dožiadanému súdu (Okresný súd Nové Zámky). Okresný súd Nové Zámky doručil krajskému súdu 23. augusta 2005 prípis týkajúci sa výsluchu svedka. Predsedníčke krajského súdu bolo 28. novembra 2005 doručené vyjadrenie zákonnej sudkyne k posudzovanej veci. Krajský súd vydal 28. novembra 2005 pokyn na vrátenie spisu Okresnému súdu Nové Zámky vo veci vypočutia označeného svedka. Okresný súd Nové Zámky vrátil 20. januára 2006 spis krajskému súdu s oznámením dôvodov, pre ktoré nebolo možné výsluch označeného svedka vykonať.

Krajský súd nariadil 24. marca 2006 termín pojednávania na 7. máj 2006. Predsedníčke krajského súdu bolo 27. marca 2006 doručené vyjadrenie zákonnej sudkyne k posudzovanej veci z 24. marca 2006. Prípisom predsedníčky krajského súdu z 29. marca 2006 zákonnej sudkyňi prejednávajúcej posudzovanú vec (č. l. 230) posudzovaný spis končí.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. V zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Ústavný súd zároveň v okolnostiach posudzovanej veci uvádza, že predmetné konanie z hľadiska zbytočných prietáhov neposudzoval v období pred 17. marcom 1993 s prihliadnutím na nedostatok právomoci a ustálenú judikatúru ústavného súdu (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, III. ÚS 92/01, III. ÚS 299/04), pretože Ústava

Slovenskej republiky nadobudla účinnosť 1. októbra 1992, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd nadobudol pre bývalú Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku platnosť 18. marca 1992, Ústavný súd Slovenskej republiky vznikol 17. marca 1993. Ústavný súd poskytuje ochranu iba pred porušeniami základných práv a slobôd, ku ktorým došlo na území Slovenskej republiky po nadobudnutí účinnosti dokumentov, ktoré tieto práva zakotvujú, a po jeho vzniku pokračujú, pričom nedostatok právomoci ústavného súdu v tejto veci nie je možné odstrániť.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd konštatuje, že predmetom sporu je návrh na rozhodnutie v obchodnej veci (výroba a dodávka tovaru s následnou fakturáciou a čiastočnou úhradou faktúry zo strany odporcu), teda vec patriaca po skutkovej a právnej stránke do agendy všeobecného súdnictva, ktorej v danom prípade nie je možné priznať mimoriadnu skutkovú alebo právnu náročnosť v súvislosti s dĺžkou konania (takmer 14,5 roka).

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto

súvislosti nezistil žiadnu okolnosť v správaní sťažovateľa, ktorou by prispel k zbytočným priesťahom v konaní. Sťažovateľ doručil predsedníčke krajského súdu 5. júna 2001 žiadosť o odstránenie priesťahov v konaní, čím dal najavo nespokojnosť s rýchlosťou priebehu predmetného konania.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného krajského súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu krajského súdu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky brániacej krajskému súdu vo veci plynulo konať (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04).

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil postup krajského súdu v obdobiach od 19. apríla 1996 do 21. januára 1997 (9 mesiacov), od 30. novembra 2000 do 5. decembra 2001 (12 mesiacov), od 12. apríla 2002 do 5. apríla 2004 (23,5 mesiacov) a od 12. júla 2004 do 25. mája 2005 (9,5 mesiacov) ako časové úseky, v ktorých došlo nečinnosťou krajského súdu k zbytočným priesťahom v posudzovanom konaní v celkovej dĺžke 54 mesiacov.

Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení z 5. apríla 2006 uviedla, že krajský súd koná v danej veci tak rýchlo, ako je to objektívne možné s prihliadnutím na vysoký počet vecí.

Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 „Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priesťahom v konaní“ (mutatis mutandis I. ÚS 55/02, IV. ÚS 84/02, III. ÚS 192/05).

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov v uvedenom

období, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti žiadal, aby ústavný súd po vyslovení porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prikázal krajskému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietáhov. Z uvedeného dôvodu ústavný súd prikázal v danej veci krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vzal do úvahy obdobia nečinnosti krajského súdu, celkovú dĺžku predmetného konania (takmer 14,5 roka) ako aj okolnosť, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k zbytočným prietahom v predmetnom konaní, pričom zároveň poukazuje na ustanovenie § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania

okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Z uvedených dôvodov ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v ním požadovanej výške 50 000 Sk.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru, aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna šestina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2005, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2004 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca

hospodárstva Slovenskej republiky 15 008 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci, každý v hodnote 2 501 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 150 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 5 302 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť právnomu zástupcovi sťažovateľa krajský súd (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2006